

การยางแห่งประเทศไทย
Rubber Authority of Thailand

แผนป้องกันและระงับอัคคีภัย

ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดมาตรฐาน

ในการบริหารจัดการและดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย

และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๕๕ ข้อ ๔

จัดทำโดย

การยางแห่งประเทศไทยสาขาป่าบอน

๕๕ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลป่าบอน อำเภอป่าบอน

จังหวัดพัทลุง ๙๓๑๗๐

โทร ๐ ๗๔๘๔ ๑๕๔๐

แผนป้องกันและระงับอัคคีภัย

กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๕๕ ข้อ ๔ กำหนดให้สถาน ประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไป นายจ้างต้องจัดให้มีแผนป้องกันและระงับ อัคคีภัยในสถานประกอบ กิจการประกอบด้วย การตรวจตรา การอบรม การรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย การดับเพลิง การอพยพหนีไฟ และการ บรรเทาทุกข์โดยให้นายจ้างจัดเก็บแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ณ สถานประกอบกิจการพร้อมที่จะให้พนักงาน ตรวจความปลอดภัยตรวจสอบได้

การยงแห่งประเทศไทยสาขาป่าบอน จึงจัดให้มีแนวการจัดทำแผนการป้องกันและระงับอัคคีภัยไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการป้องกันการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินจากอัคคีภัย
๒. เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยต่อพนักงานกรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้
๓. เพื่อลดอัตราการเสี่ยงต่อการเกิดเหตุอัคคีภัย
๔. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อพนักงานในสถานประกอบการ

แผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ประกอบด้วย

๑. แผนการตรวจตรา
๒. แผนการอบรม
๓. แผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย
๔. แผนการดับเพลิง
๕. แผนอพยพหนีไฟ
๖. แผนบรรเทาทุกข์

๑. แผนการตรวจตรา

เป็นแผนการสำรวจความเสี่ยงและตรวจตรา เพื่อเฝ้าระวังป้องกันและขจัดต้นเหตุของการเกิด เพลิงไหม้ ก่อนจัดทำแผนควรมีข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เชื้อเพลิง สารเคมีสารไวไฟ ระบบไฟฟ้าจุดที่มีโอกาสเสี่ยง ต่อการเกิด เพลิงไหม้ และต้องมีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับ คุณสมบัติลักษณะการลุกไหม้ ปริมาณของสารอันตราย ที่มีอยู่สูงสุด ชนิดของสารดับเพลิงและปริมาณที่ต้องใช้เพื่อประกอบการวางแผน

การตรวจตรา ควรมีการกำหนดบุคคล พื้นที่ที่รับผิดชอบ หัวข้อและจุดที่ต้องตรวจ ระยะเวลา ความถี่ ผู้ตรวจสอบรายงาน การส่งรายงานผล การแจ้งข้อบกพร่องในการตรวจตราที่ชัดเจน

ตัวอย่างของหัวข้อที่ควรตรวจตรา เช่น

- จุดที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุเพลิงไหม้
- การใช้และการเก็บวัตถุไวไฟ
- ของเสียติดไฟง่าย
- เชื้อเพลิง
- แหล่งความร้อนต่าง ๆ
- อุปกรณ์ดับเพลิง
- ทางหนีไฟ

๒. แผนการอบรม

เป็นการอบรมให้ความรู้กับพนักงานทั้งในเชิงป้องกันและการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ ซึ่งการเกิด อัคคีภัยภายในสถานประกอบการ ย่อมนำมาซึ่งความสูญเสียต่อธุรกิจการค้าทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็น ทรัพย์สินเสียหาย การผลิต การบริการหยุดชะงัก เสียโอกาสการขาย หรืออาจถึงขั้นมีผู้ที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต ดังนั้นในการป้องกันและลดความเสี่ยงด้านการเกิดอัคคีภัย จึงจำเป็นต้องจัดให้มีแผนการอบรม โดยกำหนด ผู้รับผิดชอบระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณให้ชัดเจน

ตัวอย่างของหลักสูตรที่ต้องจัดทำในแผนการอบรม

- การจัดฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นให้กับพนักงาน
- การฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ

ตัวอย่างของหลักสูตรที่ควรจัดทำในแผนการอบรม

- การปฐมพยาบาล
- การผายปอดและนวดหัวใจ

๓. แผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย

แผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย เป็นแผนเพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัยในสถานประกอบการ โดยเป็นการสร้างความสนใจ และส่งเสริมในเรื่องการป้องกันอัคคีภัยให้เกิดขึ้นในทุกระดับของพนักงาน ในแผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัยควรกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณให้ชัดเจน

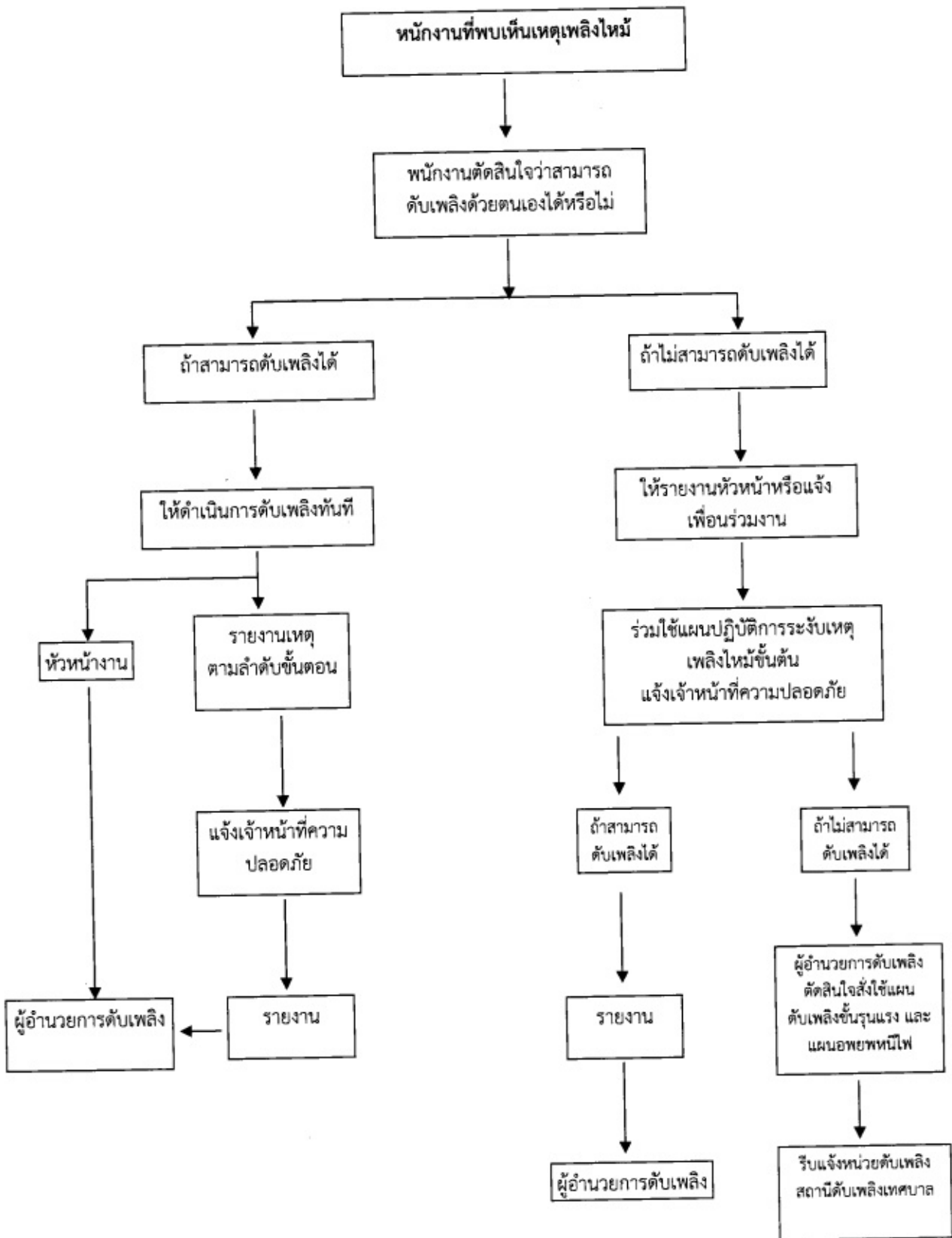
ตัวอย่างหัวข้อที่จะทำการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย เช่น

- ๕ ส.
- การลดการสูบบุหรี่
- การจัดนิทรรศการ
- จัดทำโปสเตอร์
- การใช้สื่อต่าง ๆ

๔. แผนการดับเพลิง

แผนการดับเพลิง

สำหรับขั้นตอนปฏิบัติ เมื่อพนักงานพบเห็นเหตุเพลิงไหม้เริ่มต้น

การกำหนดตัวบุคคลและหน้าที่เพื่อระบบเหตุเพลิงไหม้ขั้นต้น

ฝ่าย / แผนก
 ภูมิภาคและพื้นที่.....
 บริเวณ อาคารสำนักงาน.....
 ชุด

หัวหน้าชุดดับเพลิงขั้นต้น
ชื่อ นามขุนนาง...สัวไย

พนักงานผจญเพลิงขั้นต้น

พนักงานที่ปฏิบัติงานอื่น
ในขณะที่เกิดเพลิงไหม้

- ผู้รับผิดชอบ
๑. ชื่อ..นายอิสระ สมวงศ์
 ๒. ชื่อ..บ.ส.กมลทิพย์ ทองศรีรักษ์
 ๓. ชื่อ..นายสายัญญ์ คำจันทร์

- หน้าที่
- ๑...แจ้งเพื่อนร่วมงานและหัวหน้าส่วนงาน
 - ๒...แจ้งเหตุแก่สถานีตำรวจและดับเพลิง
 - ๓.....

- หมายเหตุ
๑. พนักงานที่ปฏิบัติงานอื่นในขณะที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ หมายถึง ผู้ควบคุมเครื่องจักร ผู้ควบคุมไฟฟ้า ทีมควบคุมเครื่องสูบน้ำดับเพลิง เป็นต้น ซึ่งจะต้องกำหนดตามความจำเป็นของสถานประกอบการ
 ๒. หน้าที่ให้ระบุตามที่กำหนดให้ปฏิบัติงานในขณะที่เกิดเพลิงไหม้ เช่น ปฏิบัติงานควบคุมเครื่องจักร ควบคุมไฟฟ้า ควบคุมเครื่องสูบน้ำดับเพลิง

- ผู้รับผิดชอบ
๑. ชื่อ...นายสายัญญ์ คำจันทร์
 ๒. ชื่อ.....นายสุระชัย ทองรอด
 ๓. ชื่อ.....นายพรชัย พรหมดี
 ๔. ชื่อ.....นายประเสริฐ อินริสพงษ์

- หน้าที่
- ๑...ดำเนินการเข้าดับเพลิง
 - ๒...ใช้อุปกรณ์ช่วยในการดับเพลิง
 - ๓.....

- หน้าที่
- ๑...ทีมควบคุมเครื่องสูบน้ำดับเพลิง เป็นต้น
 - ๒...ใช้อุปกรณ์ช่วยในการดับเพลิง
 - ๓.....

หน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานตามโครงสร้างหน่วยงานป้องกันระดับอค์กัยเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ชั้นรุนแรง

ผู้ปฏิบัติงาน	หน้าที่รับผิดชอบ
<p><u>ผู้อำนวยการดับเพลิง</u></p>	<p>ให้ปฏิบัติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. รับฟังรายการต่าง ๆ เพื่อสั่งการการใช้แผนต่าง ๆ ๒. ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓. รายงานผลการเกิดเพลิงไหม้ต่อผู้บังคับบัญชา ระดับสูงขึ้นไป ๔. ให้ข่าวแก่สื่อมวลชน
<p><u>ฝ่ายไฟฟ้า</u></p>	<p>ให้ปฏิบัติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เมื่อเกิดเพลิงไหม้ให้รีบเข้าไปที่เกิดเหตุ เพื่อรับคำสั่ง ตัดไฟ จากฝ่ายปฏิบัติการ ๒. รับคำสั่งจากผู้อำนวยการดับเพลิง
<p><u>ฝ่ายปฏิบัติการ</u></p>	<p>หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการให้ถือปฏิบัติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เมื่อเกิดเพลิงไหม้ในพื้นที่ให้หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการ แยกชุด ปฏิบัติการออกเป็น ๒ ชุด คือ ชุดควบคุม เครื่องจักร และ ชุดดับเพลิง <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ ชุดควบคุมเครื่องจักร เมื่อเกิดเพลิงไหม้ในพื้นที่ใด ให้ชุดควบคุมเครื่องจักร ทำ การ ควบคุมเครื่องจักรให้ทำงานต่อไปจนกว่าจะได้รับ คำสั่งให้หยุด เครื่องจากหัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการกรณีที่ไม่สามารถเดินเครื่อง หรือ ได้รับคำสั่งให้หยุดเครื่อง ให้ ชุดควบคุมเครื่องจักรไปช่วยทำการ ดับเพลิง ๑.๒ ชุดดับเพลิง เมื่อเกิดเพลิงไหม้ในพื้นที่ตัวเองไม่ว่ามากหรือน้อย ชุด ปฏิบัติการชุดนี้จะแยกตัวออกจากการควบคุม เครื่องจักร ออกทำการดับเพลิงโดยทันทีที่เกิดเพลิงไหม้ โดยไม่ต้อง หยุดเครื่องและ ให้ปฏิบัติการภายใต้คำสั่ง ของหัวหน้าฝ่าย ปฏิบัติการในพื้นที่ ใน การปฏิบัติการ หากจำเป็นต้องขอ ความช่วยเหลือจากหน่วยอื่นให้ หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการ สั่งดำเนินการ ๒. ทันทีที่ทราบเหตุเพลิงไหม้ในพื้นที่ของตัวเอง ให้แจ้ง ข่าว โทรศัพทถึงเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยถึง ผู้อำนวยการดับเพลิง และโทรศัพทแจ้งศูนย์รวมข่าว

ผู้ปฏิบัติงาน	หน้าที่รับผิดชอบ
ฝ่ายสื่อสารและประสานงาน	<p>ให้ปฏิบัติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คอยช่วยเหลือประสานงานระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง 2. รับคำสั่งจากผู้อำนวยการดับเพลิงและติดต่อผ่านศูนย์รวมข่าว 3. สั่งการแทนผู้อำนวยการดับเพลิง ถ้าได้รับมอบหมาย
<p>หน่วยจัดหาและสนับสนุนในการดับเพลิง</p> <p>- ผู้ประสานงาน</p> <p>- ยามรักษาการณ์</p>	<p>ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยคอยช่วยเหลือดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คอยช่วยเหลือประสานงานระหว่างผู้อำนวยการดับเพลิง ยามรักษาการณ์และผู้เกี่ยวข้อง 2. คอยรับ-ส่งคำสั่งจากผู้อำนวยการดับเพลิงในการติดต่อ ศูนย์ข่าว 3. สั่งการแทนผู้อำนวยการดับเพลิง ในกรณีที่ผู้อำนวยการดับเพลิง มอบหมาย <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้รีบไปยังจุดเกิดเหตุคอยรับคำสั่งจากผู้อำนวยการดับเพลิง และหัวหน้าฝ่ายประสานงาน 2. ป้องกันมิให้บุคคลภายนอกที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าก่อน ได้รับอนุญาต 3. ควบคุมป้องกันทรัพย์สินที่ฝ่ายเคลื่อนย้ายนำมาเก็บไว้
ฝ่ายเคลื่อนย้ายภายใน - ภายนอก	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้รับผิดชอบในการกำหนดจุดปลอดภัยอัคคีภัยในการเก็บ วัสดุครุภัณฑ์ 2. อำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายขนส่งวัสดุครุภัณฑ์ 3. จัดยานพาหนะและอุปกรณ์ขนย้าย
<p>ฝ่ายส่งเสริมปฏิบัติการ</p> <p>- หน่วยติดต่อดับเพลิงจากพื้นที่อื่น</p>	<p>ให้ปฏิบัติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้แจ้งสัญญาณ SAFETY ORDER SYSTEM (SOS) 2. พนักงานที่ทราบเหตุเพลิงไหม้และต้องการเข้ามาช่วยเหลือ ดับเพลิง ให้รายงานตัวต่อผู้อำนวยการดับเพลิงเพื่อทำการ แบ่งเป็นชุดช่วยเหลือส่งเสริมการปฏิบัติงาน 3. สำหรับการเกิดอัคคีภัยในบริเวณเครื่องจักร ชุดดับเพลิง ควรมาจากชุดดับเพลิงในสถานที่นั้น ผู้ที่มาช่วยเหลือควร ช่วยเหลือในการลำเลียงอุปกรณ์ดับเพลิง 4. คอยคำสั่งจากผู้อำนวยการดับเพลิง ให้คอยอยู่บริเวณที่เกิด เพลิงไหม้

ผู้ปฏิบัติงาน	หน้าที่รับผิดชอบ
<p data-bbox="204 174 619 224">- หน่วยติดต่อดับเพลิงจากพื้นที่อื่น</p> <p data-bbox="215 571 478 622"><u>ศูนย์รวมข่าว / สื่อสาร</u></p>	<p data-bbox="805 174 949 212">ให้ปฏิบัติดังนี้</p> <ol data-bbox="805 212 1412 504" style="list-style-type: none"> ๑. ให้เดินเครื่องสูบน้ำดับเพลิงทันทีที่ได้รับแจ้งเหตุเพลิงไหม้ ๒. ทำการควบคุมดูแลเครื่องสูบน้ำดับเพลิงขณะที่เกิดเพลิงไหม้ ๓. ในเวลาปกติให้ตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์ใช้งานตาม รายการตรวจเช็ค <p data-bbox="805 548 965 593">ให้ปฏิบัติดังนี้</p> <ol data-bbox="805 593 1412 896" style="list-style-type: none"> ๑. เมื่อทราบข่าวเกิดเพลิงไหม้จะต้องทำการตรวจสอบข่าว ๒. แจ้งเหตุเพลิงไหม้ ๓. ติดตามข่าว แจ้งข่าวเป็นระยะ ๔. ติดต่อขอความช่วยเหลือ (ถ้ามีการสื่อสาร) ๕. แจ้งข่าวอีกครั้งเมื่อเพลิงสงบ

ผู้รับผิดชอบในตำแหน่งต่าง ๆ ตามผู้ปฏิบัติงาน
ตามโครงสร้างหน่วยงานป้องกันระดับอค์กัยเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ชั้นรุนแรง

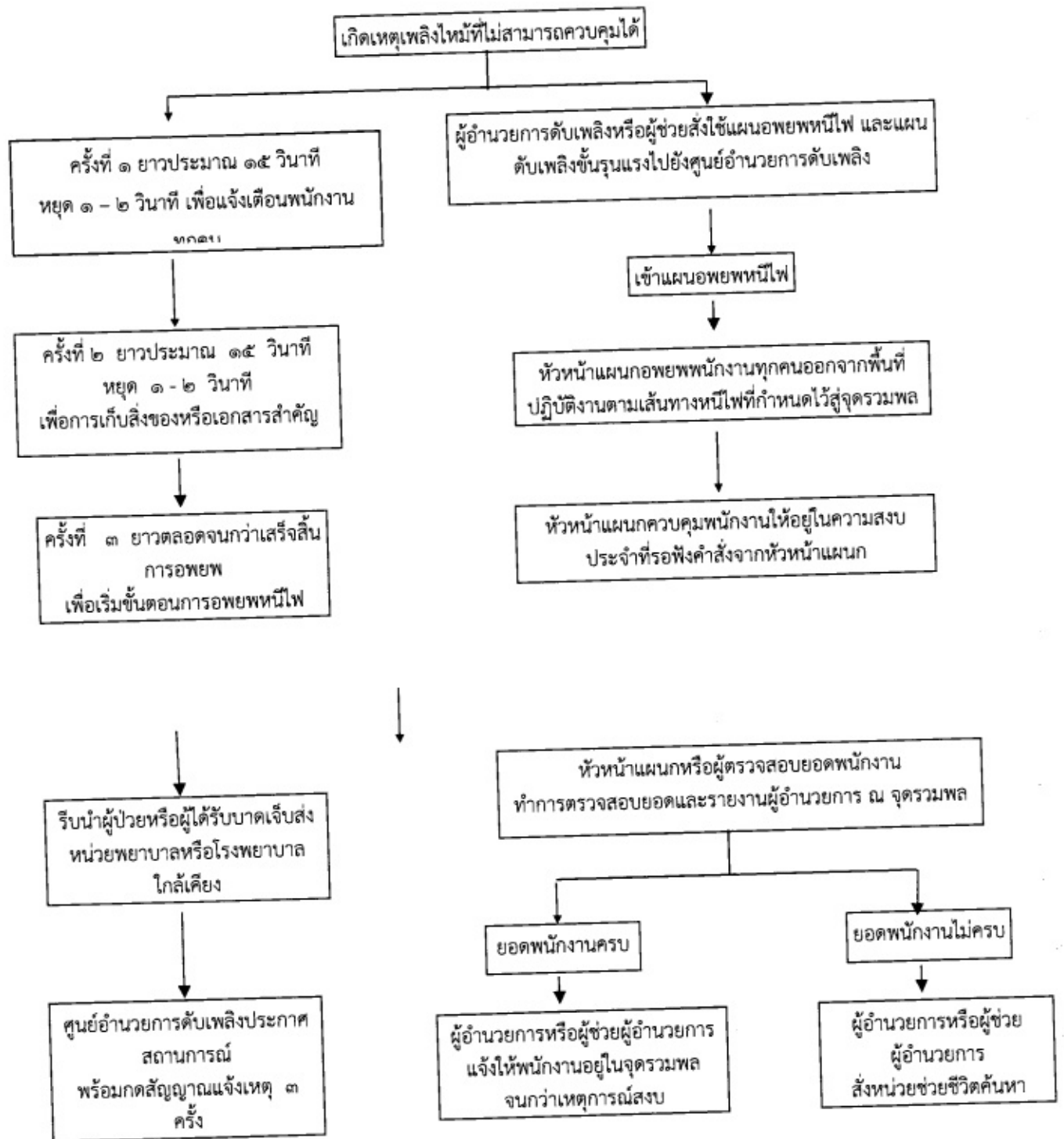
ตำแหน่ง	เวลาปกติ (วันธรรมดา) ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น.	นอกเวลาปกติ (วันธรรมดา) ๑๗.๐๐-๐๘.๐๐ น.	วันหยุด ๐๘.๐๐-๒๔.๐๐-๐๘.๐๐ น.
๑. ผู้อำนวยการ	- ผู้อำนวยการกยท.ส.ป่าบอน หรือผู้ได้รับมอบหมาย	หัวหน้าแผนก/หน่วย ประจำพื้นที่หรือใกล้เคียง	หัวหน้าแผนก/หน่วย ประจำ พื้นที่หรือใกล้เคียง
๒. หัวหน้าฝ่าย ไฟฟ้า	- หัวหน้าแผนกไฟฟ้า	- พนักงานนอนเวร.....	- พนักงานนอนเวร.....
๓. หัวหน้าฝ่าย ปฏิบัติการ - หน่วยคุม	- ทพ.ปฏิบัติการหรือ ผู้ได้รับ มอบหมาย	- พนักงานนอนเวร.....	- พนักงานนอนเวร.....
๔. หัวหน้าฝ่าย สื่อสาร และ ประสานงาน <u>- หน่วยสนับสนุน</u> - เจ้าหน้าที่ - เจ้าหน้าที่ ยานพาหนะ - เจ้าหน้าที่ศูนย์ รวมข่าวและสื่อสาร <u>- หน่วยจัดหาและ สนับสนุนการ ดับเพลิง</u> - ผู้ประสานงาน - ผู้จ่ายอุปกรณ์ ดับเพลิง - ผู้สื่อข่าวผ่าน ศูนย์รวมข่าว และ สื่อสาร - หน่วยยาม รักษาการณ์	- ทพ.ธุรการและพัสดุหรือ ผู้รับมอบหมาย - พนักงาน(ทีมปฐมพยาบาล) - พนักงานขับรถ - ทพ.ธุรการและพัสดุหรือ ผู้รับมอบหมาย - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (อยู่ระหว่างการรอ อุปกรณ์ ดับเพลิง) - หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการ (ตอนต้น) - ผู้ประสานงานยาม รักษาการณ์	- พนักงานนอนเวร.....	- พนักงานนอนเวร.....

ตำแหน่ง	เวลาปกติ (วันธรรมดา) ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น.	นอกเวลาปกติ (วันธรรมดา) ๑๗.๐๐-๐๘.๐๐ น.	วันหยุด ๐๘.๐๐-๒๔.๐๐-๐๘.๐๐ น.
๕. หัวหน้าฝ่าย เคลื่อนย้าย ภายใน / ภายนอก	- หัวหน้าแผนกการเงินและ บัญชี หรือผู้ได้รับมอบหมาย	- พนักงานนอนเวร.....	- พนักงานนอนเวร.....
๖. หัวหน้าฝ่าย ส่งเสริมปฏิบัติการ - หน่วยเดินเครื่อง สูบน้ำอุกฉิน - หน่วยติดต่อ ดับเพลิงจาก พื้นที่ อื่น - ใช้ Safety Order System (SOS)	- หัวหน้าแผนกส่งเสริม สถาบันเกษตรกรและตลาด - พนักงาน - ผู้กตัญญูแฉงเหตุ จาก SOS	- พนักงานนอนเวร.....	- พนักงานนอนเวร.....

๕. แผนการอพยพหนีไฟ

แผนการอพยพหนีไฟ จัดทำขึ้นเพื่อความปลอดภัยของพนักงานในกรณีเกิดเหตุ อัคคีภัยที่ไม่สามารถควบคุมได้โดยมีการกำหนดสัญญาณเสียงแจ้งเตือน สัญญาณเสียงอพยพหนีไฟ เส้นทางอพยพหนีไฟ จุดรวมพล จุดรักษาพยาบาลขั้นต้น ทีมค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย ไว้ล่วงหน้าโดยมีรูปแบบปฏิบัติ ดังนี้

แผนอพยพหนีไฟ

๖. แผนบรรเทาทุกข์

แผนบรรเทาทุกข์จะประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

๑. การประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ
๒. การสำรวจความเสียหาย
๓. การรายงานตัวของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายและกำหนดจุดนัดพบเพื่อรอรับคำสั่ง
๔. การช่วยชีวิตและขุดค้นหาผู้เสียชีวิต
๕. การเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย ทรมายืนและผู้เสียชีวิต
๖. การประเมินความเสียหาย ผลการปฏิบัติงานและรายงานสถานการณ์เพลิงไหม้
๗. การช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
๘. การปรับปรุงแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินการได้โดยเร็วที่สุด

รายชื่อผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบแผนอพยพหนีไฟ

หน้าที่รับผิดชอบ	ชื่อผู้ปฏิบัติการ
ผู้อำนวยการดับเพลิง	๑. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยสาขาป่าบอน
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน	๒. หัวหน้าแผนกทั้ง ๕ แผนก ๑. หัวหน้าแผนกธุรการและพัสดุ ๒. หัวหน้าแผนกการเงินและบัญชี ๓. หัวหน้าแผนกปฏิบัติการ ๔. หัวหน้าแผนกส่งเสริมสถาบันเกษตรกรและตลาด
ผู้ตรวจสอบจำนวนพนักงาน ผู้นำทางอพยพหนีไฟ	๑. หัวหน้าแผนกทั้ง ๕ แผนก ๑. หัวหน้าแผนกปฏิบัติการ ๒. พนักงานผู้พบเห็นต้นเพลิงที่เกิด
หน่วยตัดไฟ	๑. พนักงานรักษาความปลอดภัย